

způsobilého založení právní domněnku o existenci starého práva, pak nevyjádřil toto své stanovisko v nař. rozhodnutí tak zřetelně, aby st-lé mohli je poznati a proti němu se brániti, takže nss nemá podnětu, aby se jím zabýval.

V nař. rozhodnutí se ovšem ještě uvádí, a také v odvodním spisu spolužalované strany se zdůrazňuje, že prameny, o jichž svedení do Č. jde, leží mimo pozemek st-lů a že nejsou tedy soukromou vodou na pozemku zužitkovatelnou. Než tato okolnost nemá pro otázku, o niž zde běží, t. j. pro existenci starého stavu ve smyslu § 102 vod. zák., právního významu, neboť soukromou povahou vody, na pozemku vlastnickově podle §§ 4 a 10 zák. vod. zužitkovatelné, není existence vodního práva, jež st-lé ze »starého stavu« pro sebe vyvozují, podmíněna. Pak je ovšem také bezvýznamno, že stížnost v tomto směru žádného stížního bodu neformuluje.

Po úvahách svrchu podaných bylo nař. rozhodnutí, jež je stížností bráno v odpor co do výroku o oprávnění st-lů k zavodňování louky č. kat. ... v M. a o náhradě škody, zrušiti podle § 7 zák. o ss, aniž se nss musil zabývatí dalšími námitkami stížnosti, uplatňujícími vady řízení.

Č. 11.806.

Vodní právo: I. * Požadavek, aby úřad, odkazuje v konsensním řízení vodoprávním námitku rázu soukromoprávního na pořad práva, udělil požadovaný konsens s podmínkou, že námitka ta bude pravoplatně soudem zamítnuta, nemá opory v zákoně (§ 88 čes. vod. zák.). — II. Odmitnutí pokusu o smír ve smyslu §§ 84 a 88 vod. zák. není vadou podstatnou.

(Nález ze dne 20. března 1935 č. 13.548/35.)

Prejudikatura: ad II. Boh. A 2801/23.

Věc: Otakar V. v Č. (adv. Dr. Jiří Chvojka z Prahy) proti ministerstvu zemědělství o vodoprávní povolení.

Výrok: Stížnost se zamítá pro bezdůvodnost.

Důvody: Při komis. šetření, konaném o žádosti dnešní zúčastněné strany A. Š., aby tomuto bylo uděleno vodoprávní povolení těžiti písek a šterk z řeky Sázavy, při kterém bylo zjištěno, že nejde o obecné užívání vody podle § 15 vod. zák., nýbrž o zvláštní podnik, jež dlužno posuzovati podle § 17 tohoto zák., předložil st-l výpis z vložky č. ... pozemkové knihy pro katastrální území obce L. a neověřený opis výpisu z vodní knihy tohoto znění: »Podle smlouvy z 5. března 1641 v H. uzavřené a podle vyšetřovacího protokolu v Č., dne 24. října 1879 k cíli založení nové pozemkové knihy pro kat. obec L. ve smyslu zák. z 5. prosince 1874 sepsaného, jest spojeno s touto mlýnskou usedlostí právo lovení ryb, nadržování vody a vybírání šterku ze řeky Sázavy, a sice v parcele ... od vrby čili od místa, kde l.-ský potůček do řeky Sázavy vtéká, k jihozápadní straně po vodě dolů, až kde parcela ona končí, pak hned ve vedlejší parcele po vodě dolů k západní straně až k místu, kde

parcela pozemková . . . s parcelou . . . mezuje.« Vzhledem k tomuto protestoval st-l proti tomu, aby bylo uděleno komukoliv povolení těžiti v této trati písek a štěrk, ježto by tím bylo porušeno jeho vlastnické právo. Zem. úřad v Praze udělil výměrem z 23. června 1931 Antonínu Š. žádané vodoprávní povolení k těžbě písku a štěrku z řeky Sázavy za podmínek ve výměru uvedených. O námitce st-lově rozhodl pak v podstatě takto: Uvažovaný úsek spadá do trati, jejíž využití reklamuje výhradně Otakar V. Výpis z vodní knihy není ověřen. Je to podle jeho prohlášení opis návrhu pro zápis do vodní knihy, zaslaný okr. úřadu v Benešově. Zda zápis byl podle něho skutečně proveden, není známo. Smlouva z 5. března 1641, uzavřená v H., a vyšetřovací protokol z 24. října 1879 nebyly předloženy. Požadavek Otakara V. se zamítá proto, že předložený výpis z vodní knihy nelze považovati za likvidní průkaz tvrzeného oprávnění. Kdyby právo těžby štěrku z řeky Sázavy existovalo, nebylo mu propůjčeno výhradně tak, aby kdokoli jiný ze stejného používání řeky byl vyloučen. Pojem tvrzeného výhradního oprávnění z předloženého výpisu nevysvítá. Lze proto udělití podobné oprávnění pro stejný říční úsek i osobě jiné. Namítajícímu se však ponechává, aby prokázal pořadem soudním, že mu výhradné právo k těžbě štěrku v tomto úseku řeky přísluší a podal návrh na obnovu řízení podle §§ 86—89 vl. nař. č. 8/1928 Sb. V tomto případě vyhrazuje si zem. úřad o žádosti znovu rozhodnutí.

Na odvolání st-lovo změnilo min. zemědř. nař. rozhodnutím výměr zem. úřadu tak, že se zřetelem k výsledku komis. šetření vyslovilo podle § 88 čes. vod. zák., že z příčin veřejných není námitek proti tomu, aby A. Š. těžil písek a štěrk z řeky Sázavy za podmínek ve výměru stanovených, a že rozhodnutí o námitkách, jež se zakládají na právu soukromém, vyhrazuje se pořadu práva. V důvodech bylo uvedeno: Ač výrok vodoprávního úřadu podle § 88 čes. vod. zák. jest v zásadě také vodoprávním povolením (§ 17 vod. zák.), a ve věci samé — pokud jde o právní důsledky — není rozdílu, bylo-li uděleno, změnilo min. zemědř. autoritativní výrok vodoprávního úřadu o tom, že se žádosti vyhovuje, ve shodě se slovným zněním § 88 čes. vod. zák. Otakar V. namítal proti udělení povolení k těžbě písku a štěrku, že mu přísluší v říční trati, o kterou jde, výhradné právo téhož obsahu, zakládající se na důvodu soukromoprávním. Základem rozhodnutí vodoprávních úřadů obou stolic jest procesní materiál, který byl soustředěn při komis. jednání. Námitky st-lovy měly býti při něm úplně probrány, t. j. i prokázány, neboť vodní zákon spočívá na zásadě přísné koncentrace (§§ 82—84). Poněvadž z protokolu o komis. jednání nevyplývá, že by st-l své soukromé právo, které by vylučovalo obecné užívání vody a užívání podle § 17 vod. zák., byl likvidně prokázal, nutno spor o trvání a rozsahu tvrzeného soukromého práva — poněvadž v té příčině nebylo dosaženo dohody stran — podle § 88 čes. vod. zák. odkázati na pořad práva. K vývodům odvolání bylo podotknuto, že soukromá práva nejsou předmětem zápisu do vodních knih, a správní úřady nejsou povolány, aby vedly evidenci soukromých vodních práv užívacích. Mylné jest rovněž tvrzení odvolatelovo, že, není-li otázka výhradnosti

jeho oprávnění vyřešena, nelze vydati o ní vodoprávní povolení. Případ tento jest upraven právě ustanovením § 88 čes. vod. zák.

Stížnost, podanou na toto rozhodnutí, neuznal nss důvodnou z těchto úvah:

Nař. rozhodnutím bylo prohlášeno, že z příčin veřejných není námitky proti tomu, aby zúčastněná strana těžila písek a štěrk z řeky Sázavy za podmínek stanovených I. stolicí, a že rozhodnutí o námitkách st-lových, jež zakládají se na právu soukromém, vyhrazuje se pořadu práva. Právní povaha práva, st-lem namítaného proti udělení vodního oprávnění zúčastněné straně, je mimo spor. St-l uplatňoval toto své právo jako soukromé, a žal. úřad stejně jako I. stolice kvalifikovaly shodně námitku st-lovu jako soukromoprávní. Musil tedy i nss vycházeti z tohoto pojetí a posuzovati stížnost s tohoto hlediska.

Stížnost namítá především, že vodoprávní konsens měl býti udělen zúčastněné straně pod suspensivní podmínkou, že soukromoprávní námitky st-logy budou soudem pravoplatně zamítnuty. Než námitka tato nemá v zákoně opory. Podle § 88 vod. zák. má se vodoprávní úřad, je-li proti podniku vznesen odpor, založený na titulu práva soukromého, nepodaří-li se odpor odkliditi smírem, omeziti na rozhodnutí, že podnik je z veřejných ohledů přípustný, kdežto pro vyřízení soukromoprávních námitky je vyhrazen pořad práva. Je tedy nař. rozhodnutí po této stránce v plné shodě se zák.

Žal. úřad vyslovil v této souvislosti názor, že toto prohlášení přípustnosti podniku podle § 88 vod. zák. jest právně totožného významu s vodoprávním konsensem. I proti tomuto výroku, v němž lze viděti bližší určení výroku, vydaného žal. úřadem, stížnost se obrací, tvrdíc, že při prohlášení přípustnosti podniku za současného odkázání soukromoprávního sporu na pořad práva vzniká příjemci nárok na provedení podniku teprve, až soud soukromoprávní námitky zamítne. Tento výklad § 88 vod. zák. není udržitelný. S hlediska vodoprávního má udělení konsensu i prohlášení přípustnosti zcela stejný význam. Oběma výroky je užívání vody s hlediska vodoprávního definitivně propůjčeno.

Druhou námitkou uplatňuje stížnost vadu řízení z té příčiny, že sporné otázky nebyly ve vodoprávním řízení náležitě probrány. Dovolává se § 84 vod. zák., kde je předepsán pokus o smír. Námitka tato je však nepřípustná podle § 5 zák. o ss, ježto v odvolání k žal. úřadu vznesena nebyla, nehledě k tomu, že opominutí pokusu o smír ve smyslu §§ 84 a 88 vod. zák. není vadou podstatnou, jak nss vyslovil již v nál. Boh. A 2801/23.

Pokud stížnost míní snad probrání jiných stránek věci, nemůže důvodně nic vytýkati, ježto jde nesporně o námitku soukromoprávní, kterou vodoprávnímu úřadu nepřísluší věcně se zabývati. — —

Č. 11.807.

Obecní dávky. — Řízení správní: I. O tom, byla-li obecní dávka (z piva), placená poplatníkem bez zvláštního předpisu, přijata obcí neprávem a má-li proto býti poplatníku vrácena, rozhodují úřady správní. — II. O nároku na vrácení obecní dávky rozhodují orgány